

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE
DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 96g/2019

privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din articolul 240
alin. (1) din Codul contravențional

CHIȘINĂU

21 mai 2019

Curtea Constituțională, judecând în componența:

dlii Mihai POALELUNGI, *președinte*,
dnei Raisa APOLSCHII,
dlii Aurel BĂIEȘU,
dlii Corneliu GURIN,
dlii Artur REȘETNICOV,
dlii Veaceslav ZAPOROJAN, *judecători*,
cu participarea dnei Ludmila Chihai, *grefier*,

Având în vedere sesizarea depusă pe 17 mai 2019,
Înregistrată pe aceeași dată,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând pe 21 mai 2019 în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află excepția de neconstituționalitate a unor prevederi ale articolului 240 alin. (1) din Codul contravențional, ridicată de către dl Iacob Cojocari, parte în dosarul nr. 5r-77/2018, pendinte la Judecătoria Orhei, sediul Rezina.

2. Sesizarea a fost depusă la Curtea Constituțională pe 17 mai 2019, de către dl judecător Igor Negreanu de la Judecătoria Orhei, sediul Rezina, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

A. Circumstanțele litigiului principal

3. Pe rolul Judecătoriei Orhei, sediul Rezina, se află cauza contravențională de învinuire a dlii Iacob Cojocari de comiterea contravenției prevăzute de articolul 240 alin. (1) [Nerespectarea indicatoarelor de semnalizare rutieră și de acordare a priorității de trecere, a altor reguli de circulație rutieră] din Codul contravențional.

4. În cadrul ședinței de judecată, dl Iacob Cojocari a ridicat excepția de neconstituționalitate a textului „privind transportul persoanelor” din articolul 240 alin. (1) din Codul contravențional.

5. Prin încheierea din 25 aprilie 2019, Judecătoria Orhei, sediul Rezina, a admis cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate și a trimis sesizarea la Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

B. Legislația pertinentă

6. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 22 Neretroactivitatea legii

„Nimeni nu va fi condamnat pentru acțiuni sau omisiuni care, în momentul comiterii, nu constituiau un act delictuos. De asemenea, nu se va aplica nici o pedeapsă mai aspră decât cea care era aplicabilă în momentul comiterii actului delictuos.”

Articolul 23 Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

7. Prevederile relevante ale Codului contravențional, adoptat prin Legea nr. 218 din 24 octombrie 2008, sunt următoarele:

Articolul 240 Nerespectarea indicatoarelor de semnalizare rutieră și de acordare a priorității de trecere, a altor reguli de circulație rutieră

(1) Nerespectarea de către conducătorul de vehicul a indicatoarelor rutiere de prioritate, a indicatoarelor de interdicere și de sens obligatoriu a indicatoarelor de informare privind direcția permisă de deplasare, a marcajului de pe partea carosabilă a drumului privind acordarea dreptului prioritar de circulație, dreptului privind delimitarea benzilor de circulație pe sens opus și a celor destinate vehiculelor de rută, nerespectarea regulilor de circulație privind începerea deplasării și schimbarea direcției de mers, privind poziția pe carosabil, privind depășirea vehiculelor, privind traversarea intersecțiilor și a locurilor de oprire a transportului public, privind remorcarea vehiculelor, **privind transportul persoanelor** și al încărcăturilor, privind deplasarea pe autostrăzi, nerespectarea exigențelor de folosire a dispozitivelor de iluminat la căderea întunericului sau în condiții de vizibilitate redusă

[...].”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

8. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorul susține că dispozițiile contestate de la articolul 240 alin. (1) din Codul contravențional referitoare la nerespectarea de către conducătorul de vehicul a regulilor de circulație privind transportul persoanelor nu corespund exigențelor calității legii, pentru că nu reglementează cu suficientă claritate regulile privind transportul persoanelor, contrar articolului 23 din Constituție.

9. În opinia autorului excepției, prevederile contestate contravin articolelor 1, 16, 22 și 23 din Constituție.

B. Aprecierea Curții

10. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

11. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a unor prevederi din Codul contravențional, ține de competența Curții Constituționale.

12. Curtea constată că excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de către dl Iacob Cojocari, parte în dosarul nr. 5r-77/2018, pendinte la Judecătoria Orhei, sediul Rezina. Astfel, sesizarea este formulată de către un subiect cărui i s-a conferit acest drept, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

13. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie textul „privind transportul persoanelor” din articolul 240 alin. (1) din Codul contravențional.

14. Deși autorul excepției de neconstituționalitate a invocat mai multe norme din Constituție, Curtea reține că acesta a motivat neconstituționalitatea prevederilor contestate prin prisma articolului 23 [Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle] din Constituție. În motivarea sesizării, autorul excepției a susținut, în principal, că textul „privind transportul persoanelor” din articolul 240 alin. (1) din Codul contravențional nu respectă exigențele previzibilității și clarității.

15. Condiția previzibilității este îndeplinită atunci când justițiabilul poate cunoaște, din chiar textul noimei juridice pertinente, iar la nevoie cu ajutorul interpretării acesteia de către instanțe sau cu ajutorul unor juriști profesioniști, care sunt acțiunile și omisiunile ce-i pot angaja răspunderea penală și care este pedeapsa care îi poate fi aplicată, în cazul încălcării unei norme (*Seychell v. Malta*, 28 august 2018, § 41).

16. Cu referire la critica de neconstituționalitate raportată la articolul 23 din Constituție, Curtea apreciază că aceasta nu poate fi reținută, deoarece prevederile contestate nu sunt de natură să încalce criteriile referitoare la claritate și precizie. Curtea constată că articolul 240 din Codul contravențional stabilește că nerespectarea regulilor de circulație rutieră privind transportul persoanelor constituie o contravenție.

17. Curtea menționează că regulile de circulație rutieră privind transportul persoanelor sunt stabilite în articolele 64 - 84 din Codul transporturilor rutiere, adoptat prin Legea nr. 150 din 17 iulie 2014, precum și în Regulamentul circulației rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13 mai 2009, în scopul executării prevederilor articolului 37 din Legea nr. 131 din 7 iunie 2007 privind siguranța traficului rutier.

18. Astfel, potrivit articolului 63 din Codul transporturilor rutiere, transportul rutier contra cost de persoane se poate realiza prin servicii regulate, regulate speciale și ocazionale numai cu autobuze/autocare, clasificate pe categorii de confort, și prin servicii în regim de taxi – numai cu autoturisme. Vehiculele rutiere respective vor fi echipate cu sisteme de poziționare globală conectate la sistemul de management integrat administrat de Agenție. La efectuarea transportului rutier contra cost de persoane în trafic

național pe o distanță mai mică de 50 km **se admite transportarea persoanelor conform capacității de îmbarcare a vehiculului rutier prevăzute de producător.** În traficul internațional, transportarea persoanelor se admite doar pe scaune. La efectuarea transportului rutier contra cost de persoane se interzice utilizarea vehiculelor rutiere destinate transporturilor de mărfuri reutilate pentru transporturile de persoane.

19. Curtea observă că, potrivit pct. 83 lit. a) din Regulamentul menționat, este interzisă **transportarea persoanelor al căror număr depășește numărul de locuri prevăzute prin caracteristica tehnică a vehiculului.** Acest regulament face parte din cadrul normativ al Republicii Moldova, iar interpretul legii contravenționale trebuie să-l aibă în vedere.

20. Având în vedere cele menționate supra, Curtea consideră că textul supus controlului de constituționalitate este suficient de clar și de previzibil pentru destinatarii săi. Prin urmare, excepția de neconstituționalitate este nefondată.

Din aceste motive, în baza articolului 26 alin. (1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și a articolelor 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* excepția de neconstituționalitate a unor prevederi ale articolului 240 alin. (1) din Codul contravențional, ridicată de către dl Iacob Ion Cojocari, parte în dosarul nr. 5r-77/2018, pendinte la Judecătoria Orhei, sediul Rezina.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Mihai POALELUNGI

*Chișinău, 21 mai 2019
DCC nr. 77
Dosarul nr. 96g/2019*